

Bakteriálna škvrnitosť rajčiaka

Xanthomonas campestris pv. *vesicatoria*

synonymum: *Pseudomonas campestris*

TAXONOMICKÉ ZARADENIE:

Ríša: Baktérie
Kmeň: Proteobaktérie
Trieda: Gamma Proteobakteria
Rad: Xanthomonadales
Čeľaď: Xanthomonadaceae
Rod: Xanthomonas

Obr.1: *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* na listoch rajčiakov (*Solanum lycopersicum*)

HOSTITEĽSKÉ RASTLINY:

Bakteriálna škvrnitosť rajčiaka – *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* – najčastejšie postihuje rajčiak a papriku. Pri rajčiakoch sú náchylnejšie poľné, pri paprike koreninové odrody.

PRÍZNAKY:

Príznaky choroby sa vyskytujú na listoch, stonkách, stopkách, ale najmä na plodoch. Baktérie napadajú mladé rastlinné pletivá. Na listoch sa objavujú drobné, bodkovité, vodnaté škvrny, ktoré sú priesvitné a obklopené žltou obrubou. Škvrny sa postupne rozširujú a dosahujú veľkosť 3 až 4 mm. Napadnuté listy sa stáčajú a od špičky odumierajú. Podobné škvrny sa objavujú na stonkách a stopkách. Na plodoch sa tvoria škvrny, ktoré sú vodnaté, stred škvrny postupne vráskavie, preliačuje sa a škvrna nadobúda nepravidelný kráterovitý vzhľad a je ohraničená roztrhanou pokožkou. Škvrny sa neskôr zväčšujú a dosahujú veľkosť 2 až 8 mm, pričom spôsobujú chrastavitosť plodov. Zrelé plody v mieste škvrny a najmä v jej okolí majú zelenú farbu.

Obr.2: *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* na listoch papriky (*Capsicum annuum*)

Obr.3: *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* na plodoch rajčiakov (*Solanum lycopersicum*)

Obr.4: *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* na plodoch rajčiakov (*Solanum lycopersicum*)

Obr.5: *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* na plodoch rajčiakov (*Solanum lycopersicum*)

BIOLÓGIA:

Baktérie prezimujú v pôde na napadnutých pozberových zvyškoch alebo osive, odkiaľ sa pri vhodných podmienkach – teplota 25 až 30 °C a vzdušnej vlhkosti nad 80 % – rozširuje v poraste. Baktérie prenikajú do rastlín prieduchmi alebo cez miesta mechanického poranenia.

SPÔSOB PRENOSU A ŠÍRENIA:

Zdrojom infekcie je buď napadnuté osivo alebo napadnuté rastlinné zvyšky. Ak je zdrojom infekcie osivo baktérie napadajú mladé vzídené rastliny, ktoré v dôsledku infekcie hynú. K rozširovaniu v poraste dochádza počas kultivačných prác, pri vyštipovaní, odlišťovaní a pri závlahách postrekom alebo vetrom.

Obr.6: *Xanthomonas campestris* pv. *vesicatoria* na plodoch papriky (*Capsicum annuum*)

OCHRANA:

Nepriama ochrana

- Vysievať do sterilizovaných pestovateľských substrátov alebo skleníkových pôd.
- Na výsev používať len zdravé a morené osivo.
- Pravidelné zavlažovanie, pričom je potrebné zamedziť ovlhčeniu listovej plochy.
- Na zamorených pôdach je potrebné vynechať pestovanie na 3 roky.
- Napadnuté rastliny je potrebné ihneď odstrániť z porastu a zničiť,
- Dôkladné odstránenie napadnutých pozberových zvyškov rastlín.

Priama ochrana

- Preventívne ošetrenie rastlín mednatými prípravkami.

ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV POĽNOHOSPODÁRSKY V BRATISLAVE

833 16 Bratislava, Matúškova 21

Odbor diagnostiky, Odbor ochrany rastlín

tel.: 02 / 692 04 441, 491

web: www.uksup.sk

e-mail: diagnostika@uksup.sk, ochrana@uksup.sk

Spracoval: Ing. Július Rozák

Zdroj obrázkov: INTERNET, ÚKSÚP

© 2009